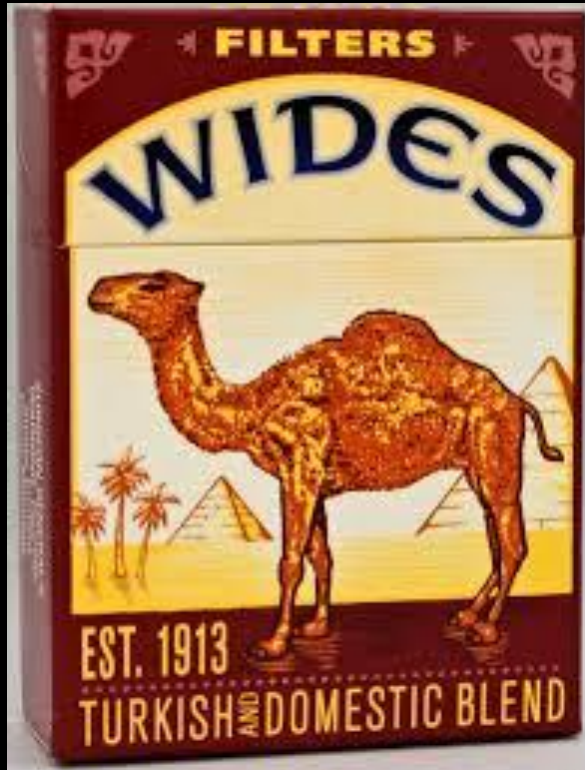

Pareidolie

- Is een psychisch verschijnsel, een vorm van illusie waarbij iemand een zodanige interpretatie van onduidelijke of willekeurige waarnemingen heeft, dat hij hierin herkenbare dingen meent waar te nemen Bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Pareidolie#Voorbeelden_van_pareidolia

Efficiënt risicobeheer.

Bespaar kosten met Risicobeheerfonds

Christiaan Ravensbergen

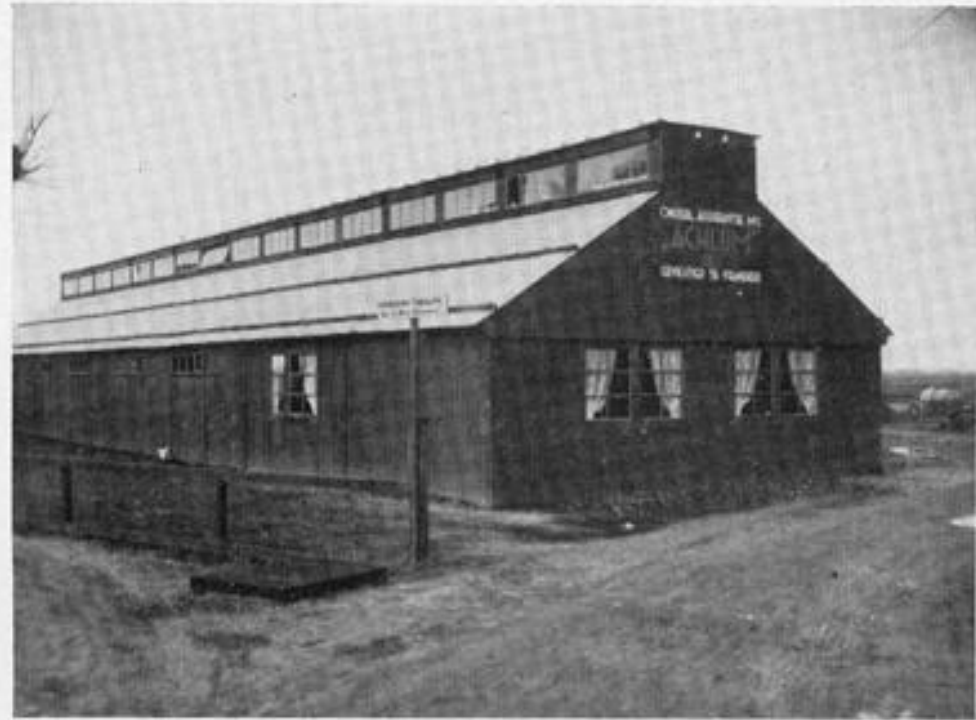

Agenda

- Zes historische inspiraties & constateringen
- Concept Risicobeheerfonds
- Introductie Risicolabel
- Volgende stappen

Historische inspiraties & constateringen...

1. Coöperatieve gedachtengoed

De Nood-Boerderij van de Maatschappij „Achlum”.
Foto „Elsinga”, Franeker.

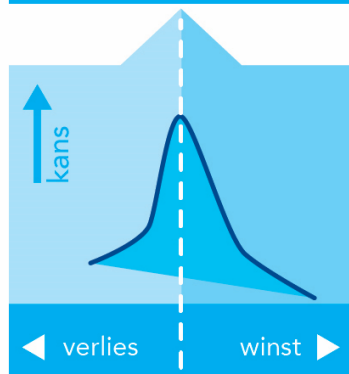

Van Risicoparagraaf naar Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

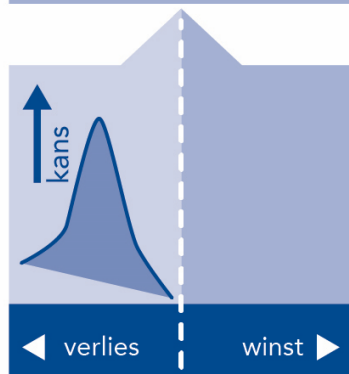
Wijziging 17 januari 2003 schrijft het volgende voor:

2003

✓
wel opgenomen:
**Ondernemings-
risico's**
onzekere risico's
beperkt of niet
beïnvloedbare risico's,
waarvoor geen
voorzieningen zijn

✗
niet opgenomen:
**Berekenbare
risico's**
reguliere risico's
regelmatig voor-
komende, meetbare
risico's, waarvoor
verzekering of
voorziening mogelijk is

1995

Het ministerie van BZK stelt regels op voor risicomanagement:

Risicoparagraaf

Gemeenten moeten

risico's en
kansen in kaart
brengen,

de financiële
gevolgen
inschatten,

en passende
maatregelen
nemen.

2004

Naam gewijzigd naar

Paragraaf weerstandsvermogen

2013

Naam gewijzigd naar

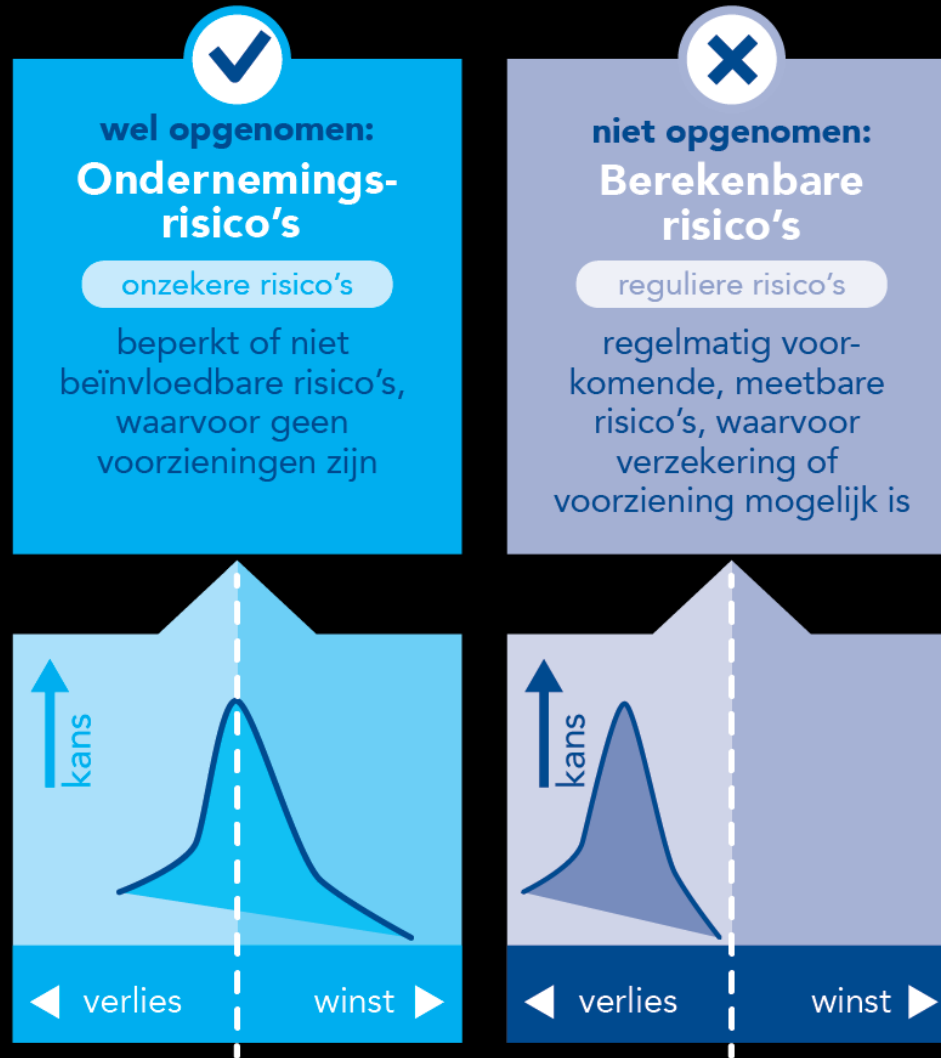
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicobeheer

2. Geen integraal risicomanagement

3. Onduidelijkheid bij bezit van gebouwen

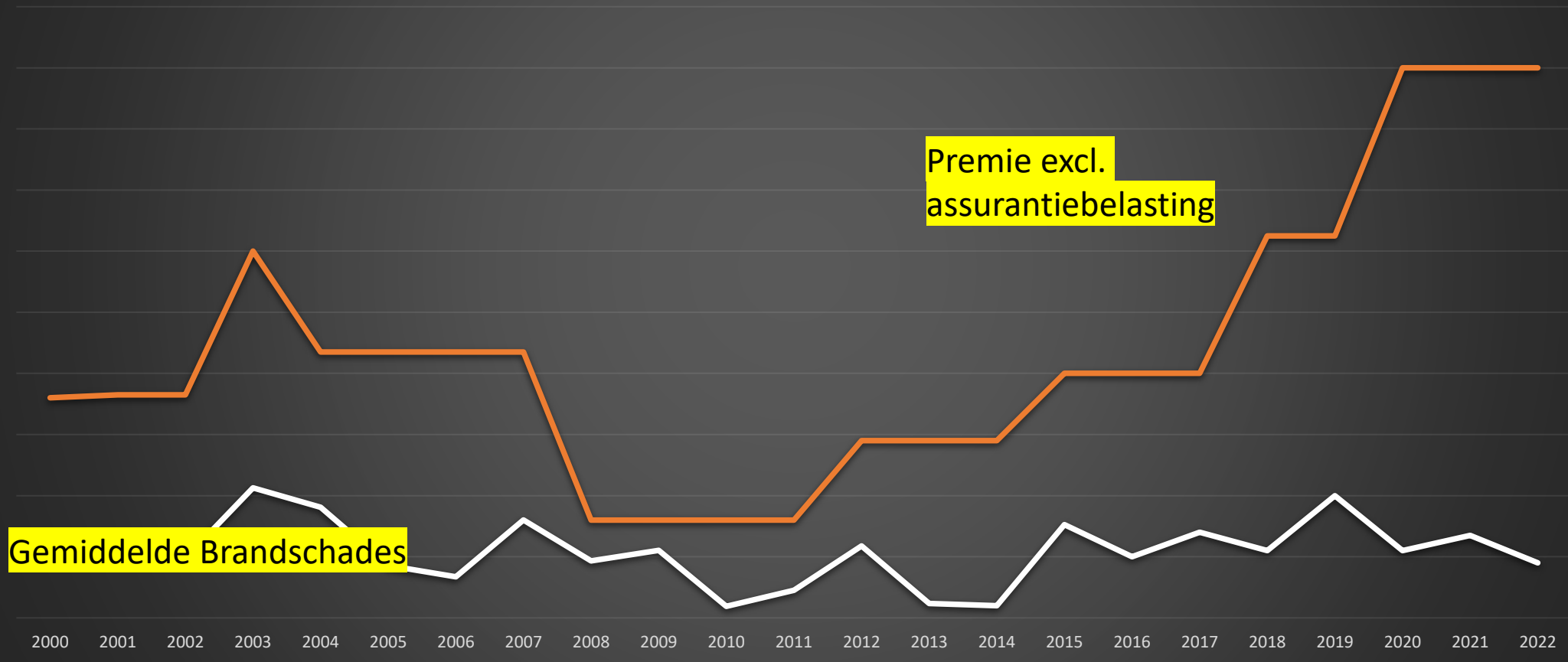
4. Inkoopmanagement, maar geen risicomanagement

5. Verwacht verlies is netto premie

Gemeentelijk vastgoed

Dat leidt tot de volgende conclusies

1. Gemeenten werken bij verzekeringen niet samen en zijn in de private markt meer dan € 75 miljoen 1) teveel aan kosten voor hun Gebouwenverzekering kwijt.

1. Ontbreekt nu aan integraal risicomanagement

2. Verzekeringen een “blinde vlek”, dit proces verloopt met name via Inkoop

1) Dit blijkt uit de actuariële berekeningen die hebben plaatsgevonden. Zie hiervoor het Ontwikkelplan VNG Risicobeheerfonds

Het plan is het VNG Risicobeheerfonds

Van, voor en met gemeenten (samen)

Concept Risicobeheerfonds

1. Inzet van Risicolabels

De basis om grip te krijgen op risico's . Met centrale dataverzameling kan per gemeente inzicht worden gegeven hoe wordt gescoord per risicothema. De Risicolabels is vergelijkbaar met het energielabel maar dan voor risico's .

2. Risico advisering

Landelijke inzet van adviseurs die gemeenten helpen risico's te beheersen. VNG biedt gemeenten adviesdiensten aan om risico's te beheersen en te verkleinen.

3. Een eigen verzekeringsmaatschappij

Als er dan toch schade ontstaat, verzekeren tegen lagere premies. Een eigen verzekeringsmaatschappij van VNG en gemeenten als collectief financieel vangnet waar gemeenten een beroep op kunnen doen als er een grote schade is, bijvoorbeeld een brand in een sporthal.

Introductie Risicolabel

Risico voor een individu om te overlijden binnen een jaar aan verschillende oorzaken

roken van 10 sigaretten per dag	1 op 200
Alle natuurlijke doodsoorzaken (leeftijd 40 jaar)	1 op 850
Alle vormen van geweld of gif	1 op 3.300
Griep	1 op 5.000
Verkeersongeluk	1 op 16.000
Ongeluk in of om huis	1 op 26.000
Ongeluk op het werk	1 op 50.000
Treinongeluk	1 op 2.000.000
Bliksem	1 op 5.000.000
Vliegongeluk	1 op 10.000.000

Zekerheid en onzekerheid bij besluitvorming

BEZUINIGINGEN

Gebrekkig wegenonderhoud leidt tot forse toename schadeclaims bij gemeenten

Gemeenten kunnen zich straks niet meer verzekeren of zijn veel meer geld kwijt, vreest VNG

Arend Clahsen
Amsterdam

De bezuinigingen die gemeenten de laatste jaren doorvoerden op het onderhoud van wegen, hebben tot meer schades geleid. Uit gegevens van verzekeraar Achmea blijkt dat het aantal claims als gevolg van zogenoemde wegbeheerschades bij gemeenten fors is opgelopen. Van 2008 tot en met 2016 steeg het aantal claims met bijna 60%. Precies in dezelfde periode bezuinigden gemeenten vanwege de crisis op relatief makkelijk te schrappen uitgaven aan onderhoud van wegen en openbare ruimte.

Bij wegbeheerschades lopen automobilisten en andere weggebruikers materiële of letselschade op doordat bijvoorbeeld een drempel te hoog is, steoptegels scheef liggen of een paaltje niet goed zichtbaar is in een slecht verlichte tunnel. Als het meevalt, gaat het om materiële schade zoals een kapotte wielop-

Elf schadeclaims per gemeente per jaar klinkt niet als veel, maar het kan om grote bedragen gaan

hang van een auto. In de ergste gevallen kan het bij een zeer ongelukkig val of ongeluk om blijvende invaliditeit of de dood gaan.

Het aantal schades is zo sterk gestegen dat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) bij Ieden oproept tot aandacht voor dit onderwerp. Gemeenten lopen volgens de VNG het risico zich straks niet meer te kunnen verzekeren of alleen tegen een hoge premie en hogere eigen risico's. Volgens Achmea is het gemiddelde aantal schades bij door haar verzekerde gemeentes van 2008 tot en met vorig jaar met 57% opgelopen. Gemiddeld zijn er nu elf claims per gemeente tegenover gemiddeld zeven in 2008. Achmea verzekert ruim 70% van de 388 gemeentes.

Het aantal van elf per jaar per gemeente klinkt niet als veel, maar 'het kan om grote bedragen gaan', stelt risk manager Louis Koehorst van Achmea. 'Schade aan een velg of de onderkant van een auto is te overzien, maar bij serieus letsel als een dwarslaesie kan het schadebedrag vanwege gebroken carrières en misgelopen inkomsten in de honderdduizenden euro's lopen. En de toename van de schades zit de afgelopen jaren met name in de laatste categorie.'

Grote gaten in het asfalt op een weg in Nijmegen. Het aantal zogenoemde wegbeheerschades is de afgelopen jaren met bijna 60% toegenomen.

FOTO: HOLLANDE HOOGTE

Waar een slecht uitgevoerde onderhoudstaak toe kan leiden, bleek bijna vijf jaar geleden. Eind 2012 werd de gemeente Stichtse Vecht strafrechtelijk veroordeeld tot een boete. Dat was omdat in 2009 twee motorrijders om het leven kwamen op een slecht onderhouden weg in Tienhoven. De rechter achtte de gemeente schuldig, omdat buurtbewoners al voor 2009 hadden gewaarschuwd dat het wegdek was beschadigd door boomwortels. Ook werd onvoldoende gereageerd toen een maand voor het fatale ongeluk al een andere motorrijder onderuit ging.

Dat de aansprakelijkheidsverzekering altijd de schade opvangt is volgens adviseur risicomanage-

te handhaven is. En dan is er wel een probleem.'

Of de huidige toename van het aantal schades direct veroorzaakt is door de bezuinigingen van gemeenten, durft Koehorst niet te zeggen. 'Daar is meer onderzoek voor nodig, maar het groeiende aantal schades in een tijd van bezuinigingen is wel een opvallend toeval. Mogelijk wordt er onbewust ook van uitgegaan dat de verzekering betaalt als er wat misgaat.' Verder kunnen volgens hem de aankomende gemeenteraadsverkiezingen een rol spelen. 'De uitgaven aan de WMO wegen electoraal waarschijnlijk zwaarder dan een post als onderhoudskosten.'

Koehorst stipt aan dat er grote verschillen zijn tussen gemeentes. Sommige gemeentes melden veel minder schadegevallen dan andere. Bij enkele gemeentes merkt de verzekeraar dat er vooral reactief wordt gehandeld. Telkens wordt er pas na een ongeval iets aan gebrekkig onderhoud gedaan. Bij een aantal gemeentes is door Achmea ingegrepen en is de premie soms meer dan verdubbeld.

Andere gemeentes doen het juist goed, zegt Koehorst. Zo heeft Achmea met adviesbureau Kader onderzoek kunnen doen bij de gemeente Amsterdam. In stadsdeel Zuid zijn de oorzaken achter wegbeheerschades onderzocht om praktisch uitvoerbare maatregelen in kaart te brengen. 'Dat heeft geleid tot een blauwdruk die andere gemeentes ook kunnen gebruiken.'

'Deze schades moeten wel verzekeraar blijven', zegt Koehorst van Achmea. 'Als er minder budget is voor onderhoud, komt wel het moment in zicht dat het vangnet niet

Dinsdag 01 februari 2022 | Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

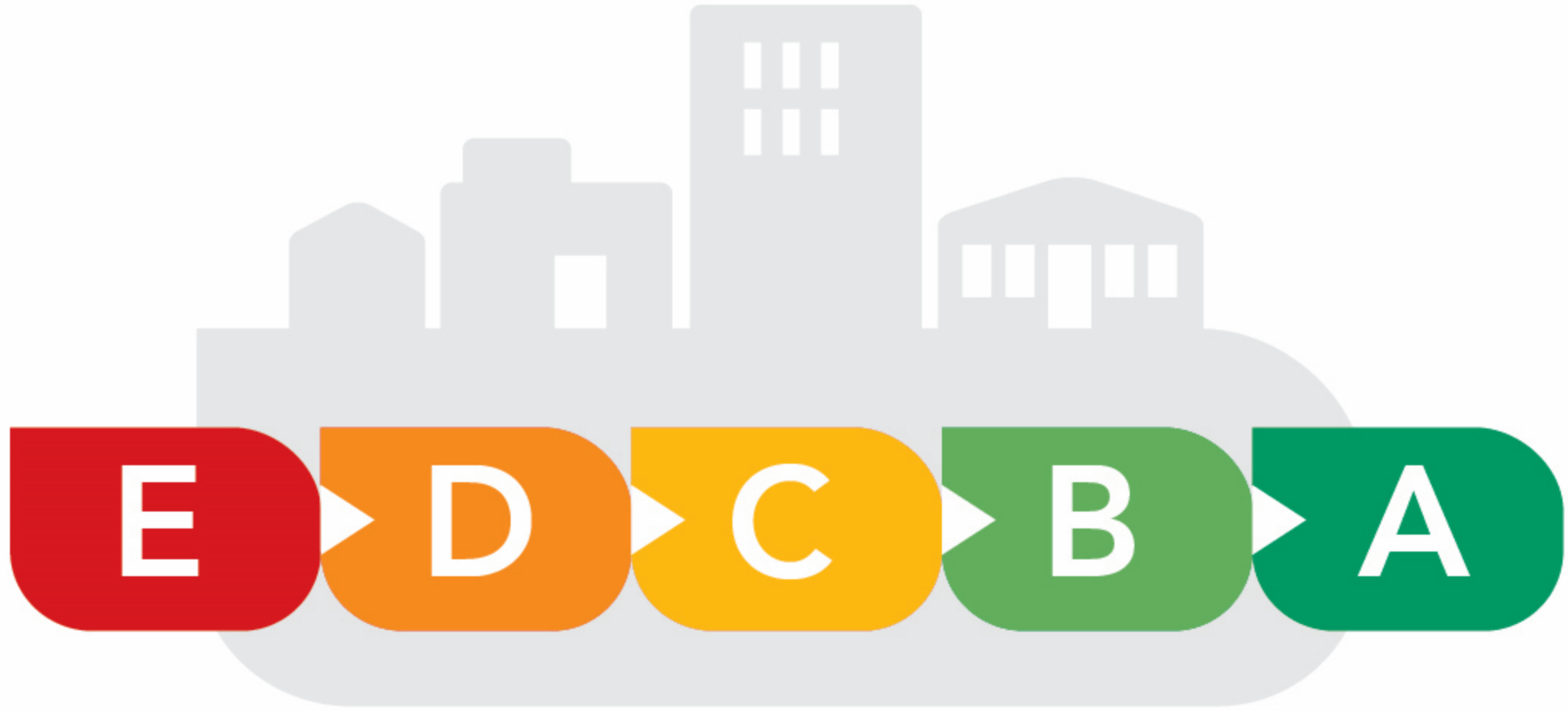
Tekorten dwingen veel gemeenten tot bezuinigen op scholen en wegen

18 januari 2022 10:56

Laatste update: 18 januari 2022 11:52

274 NUijj-reacties

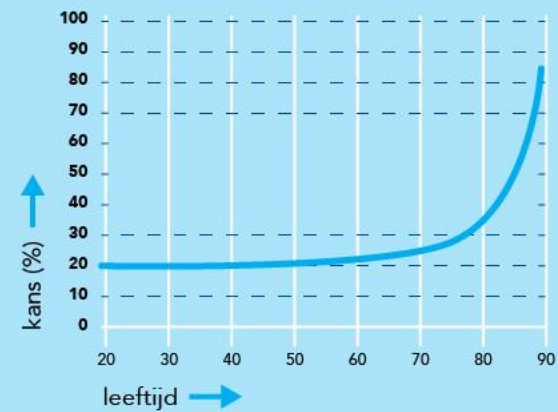

**Risicolabel
gemeentelijk vastgoed**

Chris, 48 jaar

Gemiddelde kans om te overlijden voor Nederlandse mannen

Risicolabel gemeentelijk vastgoed

VNG Risicobeheerfonds **NV**

Hoe werkt Risicobeheerfonds NV?

Alle gemeenten betalen een gelijke premie

- de verzekeraar werkt volgens de principes van solidariteit en gelijkheid;
- de premie per risicothema (Gebouwen, etc.) en per risicoscore (A, B, C, etc.)is voor iedere gemeente gelijk;
- de uiteindelijk te betalen premie verschilt alleen maar omdat de omvang van gemeenten verschilt:
  - bijvoorbeeld door meer Gebouwen
  - grotere IT infrastructuur

Gemeenten dragen een deel van de risico's zelf

Per schade geldt een eigen risico. Het eigen risico voor Gebouwen is € 2 per gebeurtenis per inwoner met een maximum van € 8 per inwoner per jaar.

Risicobeheerfonds NV

VNG en gemeenten samen

VNG neemt initiatief en leiding

- Neemt 50% van de aandelen en brengt 50% van de benodigde € 44 mio kapitaal in;
- Neemt initiatief in opbouw en operationeel maken van de verzekeraar;
- Neemt in de uitvoering ook de afwikkeling van eigen risico schades over van gemeenten.

Gemeenten krijgen aandelen en zeggenschap

- Overige 50% aandelen is beschikbaar voor gemeenten in aandelen;
- Deelname op basis van vrijwilligheid
- In de AvA is er directe zeggenschap voor gemeenten;
  - Belangrijke besluiten met 2/3 meerderheid van gemeenten waarmee wordt voldaan de Aanbestedingswet
- Gemeenten kunnen alleen verzekeringnemer zijn als ze aandeelhouder zijn.

Volgende stappen

Hoe ziet het tijdspad eruit?

1. Besluitvorming in VNG-bestuur **eind 2024**
2. Werven gemeenten, operationaliseren en DNB vergunningsaanvraag **geheel 2025**
3. Go live vanaf **voorjaar 2026**

Samen al sinds 1912

VEREENIGING VAN NEDERLANDSCHE GEMEENTEN.

N. B. 1. 3.

Bericht op schrift van *Gemeente van Gooisland, den 3 April 1913.* 191

ONDERWERP:
Brandverzekering.

Getal der Bijlagen:
Edele Achtbare Heeren,

Daar door het Eestuur der Vereeniging wordt overwozen om het onderwerp Brandverzekering in studie te nemen, hebben wy de eer U te verzoeken ons wel te willen inlichten omtrent de navolgende vragen:

1. Op welke wyze zyn de eigendommen Uwer Gemeente verzekerd? Indien op beurspolis, door bemiddeling van welke firma?
2. Over hoewel jaar loopt de verzekering?
3. Wanneer loopt deze verzekering ten einde?
4. Hoe groot is het bedrag der totale verzekerde waarde der onroerende en roerende eigendommen (bovendien liefst met afzonderlyke opgave van de verzekerde waarde van die oek bedryven)?
5. Hoe groot is het totaal bedrag der premien voor de roerende en dat voor de onroerende eigendommen (bovendien liefst met afzonderlyke opgave van het bedrag der premien voor die der bedryven)?
6. Wat zyn de jaarprenien per f1000- voor de verschillende groepen van eigendommen?

Hoogachtend:

Van Heeren Burgemeester en Wethouders
van
de Gemeente van Gooisland

B. 1. 3.

3 April 3

Brandverzekering.

Edele Achtbare Heeren,

Naar aanleiding van eene aanvraag door een lid onzer Vereeniging zouden wy het zeer op prijs stellen van U te soren vernemen, op welke wyze in Uwer Gemeente de brandverzekering geregeld is, terwyl wy U in het byzonder om de beantwoording van de navolgende vragen zouden willen verzoeken:

1. Op welke wyze zyn de eigendommen Uwer Gemeente verzekerd? Indien op beurspolis, door bemiddeling van welke firma?
2. Over hoewel jaar loopt de verzekering?
3. Wanneer loopt deze verzekering ten einde?
4. Hoe groot is het bedrag der totale verzekerde waarde der onroerende en dat der roerende eigendommen (bovendien liefst met afzonderlyke opgave van de verzekerde waarde van die der bedryven)?
5. Hoe groot is het totaal bedrag der premien voor de roerende en dat voor de onroerende eigendommen (bovendien liefst met afzonderlyke opgave van het bedrag der premien voor die der bedryven)?
6. Wat zyn de jaarprenien per f1000- voor de verschillende groepen van eigendommen?

Hoogachtend:

Heeren Burgemeester en Wethouders
van
AMSTERDAM.
Rotterdam en Utrecht

Dank voor uw aandacht

Christiaan Ravensbergen